

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

435

Vragen van de leden **Fokke** en **Oosenbrug** (beiden PvdA) aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *het bericht dat slechts een kwart van de gemeenten de WOZ-inzage op orde heeft* (ingezonden 13 oktober 2016).

Antwoord van Minister **Plasterk** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties), mede namens de Ministers voor Wonen en Rijksdienst en van Veiligheid en Justitie (ontvangen 8 november 2016)

Vraag 1

Kent u het bericht «Slechts kwart van gemeenten heeft WOZ-inzage op orde»?^{1 2}

Antwoord 1

Het bericht uit de Volkskrant omtrent de aansluiting van gemeenten op de landelijke website WOZ-waardeloket is mij bekend.

Vraag 2, 3 en 4

Wat is uw reactie op de verklaring van een woordvoerder van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) dat het feit, dat slechts 103 van de 390 gemeenten hun gegevens via het WOZ Waardeloket openbaren, terug te voeren is op «technische problemen»?

Welke technische problemen ervaren de gemeenten die (nog) niet aan de wettelijke plicht voldoen?

Waar kunnen gemeenten terecht voor ondersteuning en advies als zij tegen technische problemen bij de uitvoering van de wettelijke plicht aanlopen?

Antwoord 2, 3 en 4

Om de WOZ-waarden van woningen openbaar te kunnen maken via het WOZ-waardeloket wordt gebruik gemaakt van de Landelijke voorziening WOZ waar alle gemeenten op aangesloten dienen te worden. Doordat nog niet alle gemeenten op deze landelijke voorziening aangesloten zijn kunnen nog niet alle gemeenten via het WOZ-waardeloket hun WOZ-waarden van woningen beschikbaar stellen via het genoemde landelijke loket.

¹ <http://www.volkskrant.nl/economie/slechts-kwart-van-gemeenten-heeft-woz-inzage-op-orde~a4393677/> (11 oktober 2016)

² WOZ: Wet waardering onroerende zaken

De Landelijke Voorziening WOZ is de overkoepelende voorziening waarvan het Loket onderdeel uitmaakt. Via het Loket zijn de WOZ-waarden van woningen beschikbaar voor geïnteresseerden. De Landelijke Voorziening WOZ is niet primair bedoeld voor het openbaar maken van de WOZ-waarden. De Landelijke Voorziening WOZ is primair bedoeld om de WOZ-gegevens te delen met andere overheden en organisaties die geautoriseerd zijn om WOZ-gegevens te gebruiken voor bijvoorbeeld belastingheffing en fraudebestrijding. De Landelijke Voorziening WOZ bevat daardoor een groot aantal (persoons-)gegevens van eigenaren en gebruikers van onroerende zaken en kent dan ook een groot aantal beveiligingsmaatregelen. Met het oog op de informatieveiligheid maken deze voorzieningen het aansluiten door gemeenten op de Landelijke Voorziening WOZ complexer. Daarnaast is voor veel gemeenten het aansluiten op de Landelijke Voorziening WOZ de eerste massale toepassing van generieke standaarden voor veilige informatie-uitwisseling volgens de voor de overheid verplichte standaard Digikoppeling. Met het oog op een zorgvuldig gebruik van de gegevens door de afnemers stelt de Landelijke Voorziening WOZ daarnaast ook eisen aan de consistentie van de aangeleverde gegevens. Gemeenten moeten voor het aansluiten op de Landelijke Voorziening WOZ dan ook eerst slagen voor een aansluittoets. Voor de realisatie van de veilige informatie-uitwisseling met de Landelijke Voorziening WOZ en het voldoen aan de consistentie-eisen van de aan te leveren gegevens hebben gemeenten inderdaad te maken met technische problemen vooral door het zeer specialistische karakter van dit werk. Onder andere als gevolg van beperkte beschikbaarheid van deskundigen bij softwareleveranciers voor deze specifieke werkerreinen (zowel informatieveiligheid met berichtenverkeer op basis van Digikoppeling als de WOZ-inhoudelijke consistentiebewaking van de Basisregistratie WOZ) kunnen niet alle gemeenten tegelijk de noodzakelijke ondersteuning krijgen. Er zijn slechts enkele softwareleveranciers die gemeenten met betrekking tot deze software op terrein van de Basisregistratie WOZ en/of het veilig berichtenverkeer op basis van Digikoppeling kunnen ondersteunen. Als gevolg van de grote vraag in een betrekkelijk kort tijdsbestek levert dit een kwalitatief capaciteitsprobleem op bij zowel gemeenten als softwareleveranciers.

Daarbij kan de aansluiting op de Landelijke Voorziening WOZ gezien worden als een onderdeel van een veel bredere moderniseringslag van de ICT-voorzieningen in de Nederlandse Overheid. Gemeenten zijn daarbij bijvoorbeeld niet alleen bezig met de aansluiting op de LV WOZ, maar ook op de modernisering van de informatie-uitwisseling van kadastrale gegevens (BRK-levering), het optimaliseren van het gebruik van MijnOverheid en het implementeren van de Baseline Informatieveiligheid. Deze andere trajecten leggen veelal beslag op dezelfde groep deskundigen.

Door verschillende wijze van organisatie en verschillende implementaties in het verleden zijn de problemen bij de ene gemeente niet altijd vergelijkbaar met de problemen bij een andere gemeente. Soms is er in het verleden onvoldoende aandacht geweest voor de genoemde modernisering en de overgang naar de Landelijke Voorziening WOZ. Hierdoor dient er nu voor ieder specifiek probleem, vaak ook buiten het directe domein van de Basisregistratie WOZ, onder grote tijdsdruk een nieuwe oplossing gevonden te worden.

Gemeenten kunnen zich allereerst wenden tot hun leverancier van WOZ-software of de leverancier van de voorzieningen voor Digikoppeling en informatieveiligheidsvoorzieningen om deze technische problemen op te lossen. Tijdens het bestuurlijk overleg WOZ op 14 september 2016 is aan de VNG gevraagd te kijken naar kwalitatieve ondersteuning van gemeenten onderling.

Voorts is de heer Geert Jansen (oud commissaris van de Koning van Overijssel) vanaf 1 april jl. actief als aanjager om de gemeenten te ondersteunen bij de aansluiting op de Landelijke Voorziening WOZ. De aanjager onderhoudt contact met de gemeenten zodat de problemen die zij ondervinden bij de aansluiting aan hem gerapporteerd kunnen worden. De aanjager is er vooral ook om op bestuurlijk niveau meer aandacht te vragen voor de problematiek en gemeenten te stimuleren zo spoedig mogelijk aan te sluiten. De aanjager bekijkt samen met de betrokken partijen (waaronder softwareleveranciers, Vereniging van Nederlandse Gemeenten, Waarderingskamer en Kadaster) hoe deze problemen opgelost kunnen worden. Hierbij wordt tevens

gebruik gemaakt van de ervaringen die andere (reeds aangesloten) gemeenten hebben opgedaan. Hij heeft hiertoe ook een hernieuwde concrete opdracht gekregen van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zoals medegedeeld in het bestuurlijk overleg WOZ dat op 14 september 2016 plaats vond.

Vraag 5

Kunt u garanderen dat de verwachting van de VNG, dat over vijf maanden alle gemeenten aan de wettelijke plicht voldoen, wordt nagekomen?

Antwoord 5

Door alle betrokken partijen wordt intensief samengewerkt om aansluiting van alle gemeenten op de Landelijke Voorziening WOZ zo spoedig mogelijk te bewerkstelligen. De verantwoordelijkheid voor de aansluiting op de Landelijke Voorziening WOZ ligt in dezen bij de gemeenten. Vanuit de systeemverantwoordelijkheid worden de gemeenten hierbij door het Rijk begeleid en aangejaagd. Hiertoe is ook de aanjager actief. Zijn aanstelling was in eerste instantie voorzien tot 1 oktober 2016, mede gezien de achterblijvende vulling van de Landelijke Voorziening WOZ is besloten om zijn aanstelling te verlengen tot 1 maart 2017. Het streven is om gemeenten zo spoedig mogelijk aan te laten sluiten. Zodra gemeenten zijn aangesloten op de Landelijke Voorziening WOZ zijn de WOZ-waarden van woningen voor deze gemeente (met een vertraging van circa een week) ook beschikbaar in het WOZ-waardeloket.

Hierbij is met name van belang dat de meeste gemeenten voor de nieuwe aanslagronde voor de gemeentelijke belastingen in 2017 aangesloten zijn (februari 2017), zodat inwoners met behulp van de landelijke website www.wozwaardeloket.nl de WOZ-waarde van hun woning kunnen vergelijken met andere woningen en dat de afnemers van de Landelijke Voorziening WOZ aan overheidskant gebruik kunnen gaan maken van de nieuwe voorziening

Vraag 6

Deelt u de mening dat de gemeenten die (nog) niet aan de wettelijke plicht voldoen om de WOZ-gegevens te openbaren aan de inwoners moeten communiceren waar zij de gegevens in de tussenliggende tijd kunnen opvragen? Zo ja, gaat u de desbetreffende gemeenten daartoe aansporen? Zo nee waarom niet?

Antwoord 6

Gemeenten hebben met ingang van 1 oktober de verplichting om WOZ-waarden te openbaren. Indien gemeenten nog niet aangesloten zijn op het landelijke WOZ-waardeloket dan past hierbij uiteraard een duidelijke communicatie vanuit de gemeente over de wijze waarop zij tijdelijk op andere wijze hierin voorziet. Gemeenten hebben inmiddels met behulp van enkele beschikbare tools hiervoor tijdelijke voorzieningen getroffen. De keuze voor een bepaalde voorziening hangt ook vaak samen met de termijn waarop de gemeente de aansluiting op de Landelijke Voorziening WOZ en daarmee de beschikbaarheid via het WOZwaardeloket operationeel heeft.

De betrokken partijen werken ook op dit vlak samen met de aanjager om eventuele noodzakelijke verbeteringen door te voeren. Ik zal de aanjager vragen in zijn contacten met de gemeenten dit nadrukkelijk mee te nemen.